U S N E S E N Í

Zvláštní senát zřízený podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, složený z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců JUDr. Romana Fialy, JUDr. Pavla Pavlíka, JUDr. Milady Tomkové, JUDr. Pavla Vrchy a JUDr. Marie Žiškové, rozhodl o návrhu **Českého telekomunikačního úřadu,** se sídlem v Praze 9, Sokolovská 219 (adresa pro doručování: poštovní přihrádka 02, 225 02 Praha 025), na rozhodnutí kompetenčního sporu mezi ním, **Okresním soudem v Kroměříži** a **Krajským soudem v Brně, pobočka ve Zlíně,** a dalších účastníků sporu vedeného u Okresního soudu v Kroměříži pod sp. zn. 6 C 283/2010, o 15 745 Kč s příslušenstvím: žalobkyně **Telefónica Czech Republic, a. s.,** se sídlem Za Brumlovkou 266/2, 140 22 Praha 4, IČ 60193336, a žalovaného **D. G.,**

t a k t o :

I. **P ř í s l u š n ý** vydat rozhodnutí ve věci žaloby o 15 745 Kč s příslušenstvím, vedené u Okresního soudu v Kroměříži pod sp. zn. 6 C 283/2010, **j e soud.**

II. Usnesení Okresního soudu v Kroměříži ze dne 23. 8. 2010, čj. 6 C 283/2010 - 33, **s e z r u š u j e .**

III. Usnesení Krajského soudu v Brně, pobočka ve Zlíně, ze dne 22. 12. 2010, čj. 60 Co 516/2010 - 47, **s e z r u š u j e .**

O d ů v o d n ě n í :

Návrhem doručeným dne 25. 11. 2011 se Český telekomunikační úřad (dále jen „navrhovatel“) domáhal, aby zvláštní senát zřízený podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, rozhodl kompetenční spor vzniklý podle § 1 odst. 1 písm. a) cit. zákona mezi ním, Okresním soudem v Kroměříži a Krajským soudem v Brně, pobočka ve Zlíně, ve věci týkající se zaplacení částky 15 745 Kč s příslušenstvím.

Z předloženého spisu vyplynuly následující skutečnosti:

Na základě předávacího protokolu ke zřízení hlavní telefonní stanice ze dne 14. 6. 2008 se stal žalovaný D. G. účastníkem telefonní stanice číslo X.

Žalobkyně vystavila žalovanému 29. 7. 2008 fakturu č. 0381769206 (za období 17. 6. 2008 – 16. 7. 2008) na celkovou částku 21 797,50 Kč, z toho platby za služby třetích stran činily 15 745 Kč.

Vzhledem k tomu, že žalovaný dobrovolně částku neuhradil, podala žalobkyně dne 5. 8. 2010 žalobu k Okresnímu soudu v Kroměříži, v níž se domáhala, aby soud uložil žalovanému povinnost zaplatit částku 15 745 Kč s příslušenstvím včetně nákladů řízení.

Žalobkyně v návrhu uvedla, že se domáhá zaplacení částky 15 745 Kč odpovídající poskytnutým službám třetích stran nebo též službám obsahu, jež nejsou službami elektronických komunikací ve smyslu § 2 písm. n) zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích. Tyto služby umožňuje objednat a využít žalobkyně svým účastníkům na základě Všeobecných podmínek pro poskytování veřejně dostupných služeb elektronických komunikací prostřednictvím pevných sítí vydaných v souladu s § 273 odst. 1 zákona č. 513/1991 Sb., obchodního zákoníku; služby samotné však nabízejí svým jménem společnosti, kterým Český telekomunikační úřad přidělil příslušná telefonní čísla (zejména 901, 902, 906, 909), zpoplatněná zvláštní sazbou zřetelnou i z čísla samotného. Žalovaný tyto služby využil, u poskytovatelů je nereklamoval; cena za dané vyúčtované období je uvedena v samostatné části pravidelného vyúčtování za služby odděleně od služeb elektronických komunikací; dle čl. 11.3 Všeobecných obchodních podmínek žalovaný souhlasil s oprávněním žalobkyně k výběru ceny za tyto služby. Poskytovatelé služeb třetích stran (zde konkrétně Telekom Austria Czech Republic, a. s., a GTS NOVERA a. s.) dali souhlas a oprávnění žalobkyni, aby platby od účastníků vybírala, žalovaný jakožto poukázaný byl vůči poskytovatelům služeb třetích stran (poukazatelům) povinen plnit ve prospěch žalobkyně jakožto poukazníka. Žalobkyně dále uvedla, že žalovaný neuhradil ani vyúčtování za služby elektronických komunikací poskytnuté za období od 26. 5. 2008 do 16. 11. 2008; Český telekomunikační úřad zavázal žalovaného k úhradě těchto částek ve svém rozhodnutí ze dne 14. 4. 2009, čj. 22111/2009-637/II.vyř.

Okresní soud v Kroměříži usnesením ze dne 23. 8. 2010, čj. 6 C 283/2010 – 33, rozhodl o zastavení řízení (výrok I.) s tím, že po právní moci usnesení bude věc postoupena Českému telekomunikačnímu úřadu (výrok II.), současně rozhodl o nákladech řízení (výrok III.) a o vrácení soudního poplatku (výrok IV.). V odůvodnění konstatoval, že kdykoli za řízení přihlíží k tomu, zda jsou splněny podmínky, za nichž může rozhodnout ve věci samé. Jednou z podmínek řízení, a to takovou, jejíž nedostatek nelze odstranit, je pravomoc soudu. Podle § 7 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále jen *„o. s. ř.“*), v občanském soudním řízení soudy projednávají a rozhodují spory a jiné právní věci vyplývající z občanskoprávních, rodinných a obchodních vztahů, pokud je podle zákona neprojednávají a nerozhodují o nich jiné orgány. Okresní soud s odkazem na § 109 odst. 1 písm. g), § 129 odst. 1 a § 64 odst. 1 zákona o elektronických komunikacích a na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 31. 3. 2009, sp. zn. 33 Cdo 2894/2008, uvedl, že není dána pravomoc soudu prvního stupně k projednání a rozhodnutí nároku žalobkyně. Základem nároku je smluvní vztah mezi žalobkyní a žalovaným, věc se týká dluhu za služby poskytované v konkrétním zúčtovacím období, nejedná se však o smluvní pokutu. Protože pravomoc k rozhodování

věci není dána soudu, ale jinému orgánu, postupoval okresní soud podle § 104 odst. 1 o. s. ř. a řízení zastavil s tím, že po právní moci bude věc postoupena Českému telekomunikačnímu úřadu.

Proti usnesení okresního soudu brojila žalobkyně odvoláním podaným dne 15. 9. 2010 u Krajského soudu v Brně, pobočka ve Zlíně. Ten rozsudkem ze dne 22. 12. 2010, čj. 60 Co 516/2010 - 47, usnesení soudu I. stupně potvrdil a nepřiznal žalovanému právo na náhradu nákladů odvolacího řízení. Odvolací soud uvedl, že základem sporu jsou náklady za služby, jejichž obsahem je poskytnutí elektronické komunikace, využité žalovaným prostřednictvím veřejné komunikační sítě, kterou provozuje žalobkyně. Odkázal na rozhodnutí zvláštního senátu sp. zn. Konf 6/2005 a Konf 38/2009 a uzavřel, že příslušný k rozhodnutí věci je správní orgán.

Český telekomunikační úřad (dále jen „navrhovatel“) po postoupení věci odmítl svou kompetenci k rozhodnutí sporu. Navrhovatel rekapituloval ustanovení zákona o elektronických komunikacích, které definují podmínky pro založení jeho pravomoci rozhodnout spor [zejména § 108 odst. 1 písm. g), § 129 odst. 1, § 64 odst. 1]; zdůraznil, že podle § 2 se službou elektronických komunikací rozumí *„službou elektronických komunikací služba obvykle poskytovaná za úplatu, která spočívá zcela nebo převážně v přenosu signálů po sítích elektronických komunikací, včetně telekomunikačních služeb a přenosových služeb v sítích používaných pro rozhlasové a televizní vysílání a v sítích kabelové televize,* ***s výjimkou služeb, které nabízejí obsah prostřednictvím sítí a služeb elektronických komunikací*** *nebo vykonávají redakční dohled nad obsahem přenášeným sítěmi a poskytovaným službami elektronických komunikací; nezahrnuje služby informační společnosti, které nespočívají zcela nebo převážně v přenosu signálů po sítích elektronických komunikací“*. Navrhovatel uvedl, že žalobkyně požaduje uhradit částku ve výši 15 745 Kč s příslušenstvím za tzv. služby třetích stran nebo též služeb obsahu, které nejsou službami elektronických komunikací ve smyslu § 2 písm. n) zákona o elektronických komunikací, nýbrž službami, které nabízí obsah prostřednictvím sítí a služeb elektronických komunikací. Se závěrem, že služby, ohledně jejichž úhrady je veden tento spor, nejsou službami elektronických komunikací, navrhovatel uzavřel, že nemá dle § 129 odst. 1 citovaného zákona pravomoc o této povinnosti rozhodnout a k rozhodnutí je příslušný soud.

Při řešení vzniklého sporu o pravomoc mezi správním úřadem a obecným soudem se zvláštní senát řídil následující úvahou:

Kladným (pozitivním) kompetenčním sporem je dle § 1 odst. 2 zákona č. 131/2002 Sb. spor, ve kterém si jedna strana osobuje pravomoc vydat rozhodnutí v totožné věci individuálně určených účastníků, o níž bylo druhou stranou vydáno pravomocné rozhodnutí; záporným (negativním) sporem je podle téhož ustanovení spor, ve kterém jeho strany popírají svou pravomoc vydat rozhodnutí v totožné věci individuálně určených účastníků.

Okresní soud v Kroměříži v předcházejícím soudním řízení popřel svou pravomoc rozhodnout věc a navrhovatel popírá svou pravomoc rozhodovat po postoupení věci; zvláštní senát konstatuje, že se jedná o negativní – záporný – kompetenční spor, k jehož projednání a rozhodnutí je povolán zákonem č. 131/2002 Sb.

Krajský soud k odvolání žalobkyně potvrdil usnesení okresního soudu. Podle usnesení zvláštního senátu ze dne 30. 6. 2006, čj. Konf 132/2005 - 7, *„stranou negativního kompetenčního sporu podle § 1 odst. 1 a 2 zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, není jen soud I. stupně, který popřel svou pravomoc rozhodovat o věci jemu předložené, nýbrž též soudy vyšších instancí, které k opravnému prostředku potvrdily závěr soudu I. stupně o nedostatku pravomoci"*. Zvláštní senát proto považoval za stranu kompetenčního sporu i odvolací soud.

Zvláštní senát rozhoduje o kompetenčním sporu podle skutkového a právního stavu ke dni svého rozhodnutí (srov. č. 485/2005 Sb. NSS).

Navrhovatel (též *„Úřad"*) je zřízen dle § 3 zákona o elektronických komunikacích jako ústřední správní úřad pro výkon státní správy ve věcech stanovených tímto zákonem, včetně regulace trhu a stanovování podmínek pro podnikání v oblasti elektronických komunikací a poštovních služeb.

Ustanovení § 108 odst. 1 písm. g) zákona o elektronických komunikacích zakládá pravomoc Úřadu rozhodovat ve sporech tam, kde tak stanoví tento zákon; pravidla pro rozhodování účastnických sporů obsahuje zákon v § 129 odst. 1: *„Úřad rozhoduje spory mezi osobou vykonávající komunikační činnost (§ 7) na straně jedné, a účastníkem, popřípadě uživatelem na straně druhé, na základě návrhu kterékoliv ze stran sporu, pokud se spor týká povinností uložených tímto zákonem nebo na jeho základě."*

S účinností od 1. 7. 2010 byla novelou zákona č. 153/2010 Sb. vložena do § 129 odst. 1 druhá věta: *"Úřad rovněž rozhoduje spory v případech, kdy na straně osoby vykonávající komunikační činnost (§ 7) nebo účastníka, popřípadě uživatele, došlo ke změně na jinou osobu, zejména z důvodu postoupení pohledávky, převzetí dluhu, přistoupení k závazku."*

Podle ustáleného výkladu zvláštního senátu (srov. např. usnesení ze dne 14. 9. 2009, čj. Konf 38/2009 – 12) je třeba současného naplnění dvou podmínek k tomu, aby byla dle výše citovaných pravidel první věty § 129 odst. 1 založena pravomoc navrhovatele rozhodnout účastnický spor.

První podmínkou je osobní předpoklad spočívající jednak na straně osoby, která musí vykonávat komunikační činnost, jíž se podle ustanovení § 7 odst. 1 zákona o elektronických komunikacích rozumí *„a) zajišťování sítí elektronických komunikací, b) poskytování služeb elektronických komunikací, c) provozování přístrojů dle § 73 citovaného zákona"*; službou elektronických komunikací se rozumí dle ustanovení § 2 písm. n) zákona o elektronických komunikacích *„služba obvykle poskytovaná za úplatu, která spočívá zcela nebo převážně v přenosu signálů po sítích elektronických komunikací, včetně telekomunikačních služeb a přenosových služeb v sítích používaných pro rozhlasové a televizní vysílání a v sítích kabelové televize, s výjimkou služeb, které nabízejí obsah prostřednictvím sítí a služeb elektronických komunikací nebo vykonávají redakční dohled nad obsahem přenášeným sítěmi a poskytovaným službami elektronických komunikací; nezahrnuje služby informační společnosti, které nespočívají zcela nebo převážně v přenosu signálů po sítích elektronických komunikací"*. Osoba účastníka musí splňovat charakteristiku stanovenou § 2 písm. a)

zákona o elektronických komunikacích *(„účastníkem se rozumí každý, kdo uzavřel s podnikatelem poskytujícím veřejně dostupné služby elektronických komunikací smlouvu na poskytování těchto služeb“)*, popřípadě osoba uživatele musí splňovat charakteristiku stanovenou § 2 písm. b) zákona o elektronických komunikacích (*„uživatelem se rozumí každý, kdo využívá nebo žádá veřejně dostupnou službu elektronických komunikací“*); veřejně dostupnou službou elektronických komunikací se dle § 2 písm. o) cit. zákona rozumí *„služba elektronických komunikací, z jejíhož využívání není nikdo předem vyloučen“*.

Druhou nezbytnou podmínkou je věcný předpoklad, jenž vychází z ustanovení *„pokud se spor týká povinností uložených tímto zákonem nebo na jeho základě“*, přičemž zaplacení ceny je podle § 64 odst. 1 zákona o elektronických komunikacích jednou ze základních povinností účastníka popř. uživatele veřejně dostupné služby elektronických komunikací.

Podle druhé věty § 129 odst. 1 zákona o elektronických komunikacích je pravomoc navrhovatele rozhodnout spor založena rovněž v případech, ve kterých sice budou účastníky osoby odlišné od osob uvedených ve větě první téhož ustanovení, k jejich účastenství však dojde na základě změny závazku v osobě věřitele či dlužníka; to vše za předpokladu, že spor mezi původními účastníky sporu byl oprávněn rozhodnout navrhovatel.

Zvláštní senát zkoumal naplnění podmínek rozhodovací pravomoci navrhovatele ve smyslu věty první i druhé § 129 odst. 1 zákona o elektronických komunikacích.

Z výpisů vycházejících z databáze navrhovatele a z obchodního rejstříku je zřejmé, že žalobkyně je osobou vykonávající komunikační činnost; osoba žalovaného naplňuje charakteristiku účastníka podle § 2 písm. a) zákona o elektronických komunikacích.

Pravomoc navrhovatele rozhodnout spor v této věci by byla dána, šlo – li by o spor o zaplacení ceny za služby elektronických komunikací. Jak vyplývá z definice § 2 písm. n) zákona o elektronických komunikacích, nelze však službou elektronických komunikací rozumět každou službu, která bude přístupná účastníkovi osobou vykonávající komunikační činnost prostřednictvím její sítě a služeb elektronických komunikací; výjimkou patrnou z formulace citovaného ustanovení jsou služby, jejichž užívání resp. přístup k jejich obsahu poskytovatel (osoba vykonávající komunikační činnost) zprostředkuje sice svou sítí a prostřednictvím služeb elektronických komunikací, nicméně obsah samotné služby závisí na poskytovateli takové služby.

Zvláštní senát při úvahách o povaze dotčených služeb vycházel z všeobecných podmínek žalobkyně ze dne 1. 2. 2007, kterými mj. žalobkyně pro účastníky upravila postup pro přístup ke službám třetích stran (bod 11.3) a pro vyúčtování za užití služeb třetích stran (body 11.1 a 11.4). Z těchto ustanovení vyplývá, že sama žalobkyně se nepovažovala za poskytovatele těchto služeb a v souladu s tím i vyúčtování vystavila odděleně od vyúčtování služeb elektronických komunikací, jejichž byla poskytovatelem.

Z podkladů přiložených žalobkyní k žalobnímu návrhu – faktury č. 0381769206 (za období 17. 6. 2008 – 16. 7. 2008) na celkovou částku 21 797 Kč, z toho platby za služby

třetích stran činily 15 745 Kč, a k ní přiloženého podrobného rozpisu hovorů vyplývá, že žalovanému byly účtovány částky za uskutečněná spojení na telefonní čísla počínající kombinací 900 a 909.

Telefonní číslo je podle § 5 odst. 1 vyhlášky č. 117/2007 Sb., o číslovacích plánech sítí a služeb elektronických komunikací (prováděcí vyhlášky k zákonu o elektronických komunikacích) *„[č]ást mezinárodního čísla, která následuje po kódu země a která stanovuje v národním formátu adresu koncového bodu sítí uvedených v § 3 pro přístup ... ke službám elektronických komunikací poskytovaným prostřednictvím těchto sítí“*. Podle § 5 odst. 3 a bodu 7 přílohy č. 1 citované prováděcí vyhlášky počáteční číselná trojkombinace charakterizuje telefonní čísla pro přístup ke službám elektronických komunikací s vyjádřenou cenou; pro počáteční trojčíslí 906 se takovými službami rozumí zejména obchodní, odborné, inzertní a soutěžní služby, pro trojčíslí 909 hlasové služby a zábavné služby pro dospělé.

Navrhovatel kompetenčního sporu vydává podnikatelům oprávnění k telefonním číslům v souladu se zákonem o elektronických komunikacích; z úřední činnosti je mu tak známo, jaký druh služby je u konkrétního čísla poskytován. Jak z databáze navrhovatele vyplývá, volaná čísla počínající kombinací 900 a 909 nebyla přidělena žalobkyni (společnosti Telefónica Czech Republic, a. s.), ale tato čísla byla Českým telekomunikačním úřadem přidělena odlišným tj. třetím osobám [v posuzovaném případě mj. společnostem Telekom Austria Czech Republic, a. s., a společnosti GTS NOVERA a. s. a dalším (dále též jen *„poskytovatel služby obsahu“)*].

Ve věci jde o spor o zaplacení ceny za využití služeb, které byly žalobkyní účastníkovi zpřístupněny po zadání příslušného telefonního čísla přiděleného navrhovatelem třetím osobám odlišným od žalobkyně, po zpřístupnění zvolené služby byl její obsah účastníkovi (žalovanému) sdělen prostřednictvím sítě žalobkyně a jí poskytnutých služeb elektronických komunikací, žalobkyně *„služby obsahu“* sama neposkytla, pouze jejich užití zprostředkovala. Je zřejmé, že pohledávka plynoucí z neuhrazení ceny za poskytnuté služby primárně vznikla mezi žalovaným a poskytovatelem služby obsahu.

Zvláštní senát z výše uvedených důvodů shledal žalovaným využité služby za odpovídající službám obsahu ve smyslu § 2 písm. n) zákona o elektronických komunikacích, které podle stejného ustanovení nejsou službami elektronických komunikací; spor o zaplacení ceny za takové služby pak není sporem o plnění povinností uložených na základě zákona o elektronických komunikacích. Tento závěr je stěžejní pro úvahu zvláštního senátu o rozhodovací pravomoci navrhovatele, neboť vzhledem k charakteru služby nemohou být ve vzájemném vztahu žalobkyně, žalované a poskytovatele služby obsahu splněny podmínky stanovené větou první a příp. též druhou § 129 odst. 1 zákona o elektronických komunikacích.

Výhradní oprávnění žalobkyně požadovat po žalovaném zaplacení pohledávky namísto poskytovatele služby obsahu (výběr ceny dle bodu 11.1 všeobecných podmínek) je předmětem právního vztahu mezi poskytovatelem služby obsahu a žalobkyní, jak žalobkyně ostatně sama uvádí v žalobním návrhu, v němž svou aktivní legitimaci dále

dovozuje z právní úpravy poukázky dle § 535 a násl. zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, žalobkyně se považuje za poukazníka, žalovaného považuje za poukázaného a poskytovatele služby obsahu za poukazatele.

V posuzovaném případě poskytnuté služby obsahu nejsou službou elektronických komunikací, z pravomoci soudů se tato věc nevymyká, neboť podle § 7 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, soudy rozhodují *„spory a jiné právní věci, které vyplývají z občanskoprávních, pracovních, rodinných a obchodních vztahů, pokud je podle zákona neprojednávají a nerozhodují o nich jiné orgány"*.

Z vyložených důvodů zvláštní senát rozhodl, že příslušným rozhodnout o nároku je soud (§ 5 odst. 1 zákona č. 131/2002 Sb.) a současně tak potvrdil dřívější judikaturu zvláštního senátu (sp. zn. Konf 99/2009, Konf 4/2011 a další), od níž neshledal důvodu se odchýlit. Podle § 5 odst. 3 zákona o některých kompetenčních sporech zvláštní senát zrušil rozhodnutí Okresního soudu v Kroměříži, kterým soud popřel pravomoc soudu k projednání a rozhodnutí věci. Podle usnesení zvláštního senátu ze dne 31. 5. 2004, čj. Konf 17/2004 - 7, *„popřel-li okresní soud jako strana kompetenčního sporu podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, nesprávně svou pravomoc rozhodnout ve věci a jeho rozhodnutí bylo v odvolacím řízení potvrzeno odvolacím soudem, zruší zvláštní senát nejen rozhodnutí okresního soudu, ale také rozhodnutí soudu odvolacího (§ 5 odst. 3 tohoto zákona per analogiím)"*. Zvláštní senát proto zrušil i rozhodnutí krajského soudu a odstranil tak překážku věci rozhodnuté.

Pravomocné rozhodnutí zvláštního senátu je podle § 5 odst. 5 zákona č. 131/2002 Sb. závazné pro strany kompetenčního sporu, účastníky řízení, v němž spor vznikl, pro správní orgány [§ 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s.] i soudy. Dále tedy bude Okresní soud v Kroměříži pokračovat v řízení o podané žalobě.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 30. ledna 2012

JUDr. Michal Mazanec
předseda zvláštního senátu